

maxit Tørrbetong B20

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

☒	Godkjent for bruk	☐
☐	Godkjent for lab. bruk	☐
☒	Modifisert av maxit as	☐

HANDELSNAVN	maxit Tørrbetong B20
PRODUKTTYPE	Tørrbetong
PR-NR.	15577
NOBB-nr.	21326707

Leverandør	maxit as
Adresse	Postboks 216 Alnabru
Postnr & sted	0614 OSLO
Telefon	22 88 77 00
Faks	22 64 54 54
Kontaktperson	Halvard Borgund
Utarbeidet av	Tore Asbj. Horntvedt

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

HELSE

Irriterer luftveiene og huden. Fare for alvorlig øyeskade.

BRANN OG EKSPLOSJON

Produktet er ikke brennbart.

MILJØ

Ikke ansett miljøskadelig iht. gjeldende regelverk. Se pkt. 12.

FYSIKALSK / KJEMISKE RISIKO

Ved kontakt med fuktighet eller ved tilsetning av vann dannes etsende kalsiumhydroksidløsning. Massen blir basisk og virker irriterende på øyne, hud og slimhinner.

3. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

Nr	Ingrediens navn	CAS-NR	Kons.(vekt%)	Fareklasse/Anm.
1	Portlandsement	65997-15-1	10 - 30	Xi, R37/38-41-43
2	Natursand		60 - 100	IK

Tegnforklaring: T+=Meget giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, E=Eksplosiv, O=Oksiderende, F+=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig, Kref=Kreftfremkallende, Mut=Arvestoffskadelig, Rep=Reproduksjonsskadelig, Kons=Konsentrasjon i vektprosent, IK=Ikke klassifiseringspliktig.

INGREDIENSKOMMENTARER

Inneholder kvartsholdig natursand. Respirabelt kvartsinhold er mindre enn 0,1 % (partikler < 5 micron).

Sementen er kromreduert, derfor er muligheten for kromallergi redusert, og R43 bortfaller.

R-setninger nevnt i pkt. 2 er listet opp i pkt. 16 med fullstendig tekst.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

GENERELT

Symptomer og virkninger. Vanlig førstehjelp. Hold pasienten i ro, sørg for varme og frisk luft. Førstehjelp kan være nødvendig ved svelging, ved sprut i øynene, ved søl på huden.

maxit Tørrbetong B20**INNÅNDING**

Flytt straks den eksponerte til frisk luft.

HUDKONTAKT

Vask øyeblikkelig av med rikelig med vann. Fjern tilsølte klær, armbåndsur osv. Ikke gni. Kontakt lege ved sår dannelse eller vedvarende irritasjon.

ØYEKONTAKT

Får man stoffet i øynene, skyll straks grundig med mye vann i minst 45 minutter og kontakt lege. Fjern evt. kontaktlinser. Skyll eventuelt til lege overtar. Skylling under transport til sykehus.

SVELGING

Drick rikelig med vann. Fremkall ikke brekning! Kontakt lege hvis ubehag oppstår.

MEDESINSK INFORMASJON

Symptomatisk behandling.

5. TILTAK VED BRANNSLOKKING **PASSENDE BRANNSLUKNINGSMIDDEL**

Ikke relevant.

BRANN- OG EKSPLOSJONSFARER

Produktet er ikke brennbart.

ANNEN INFORMASJON

Brannslukningstiltak tilpasses omgivelsene.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP **SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE PERSONELL**

Benytt hensiktsmessig verneutstyr. Se pkt. 8.

SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE MILJØ

Utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn er ikke tillatt. Bevar og fjern spill i tørr tilstand om mulig. Oppsamlet materiale kan blandes med vann for herding.

EGNEDE METODER FOR SKADEBEGRENSNING OG OPPRENSKING

Unngå støvdannelse og spredning av støv. Bruk godkjent industriell støvsuger for fjerning av pulver. Pulver behandles som farlig avfall (se pkt. 13).

ANNEN INFORMASJON

Herdet materiale betraktes som byggavfall.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING **SPESIELLE EGENSKAPER OG FARER**

Irriterer luftveiene og huden. Fare for alvorlig øyeskade. Kan gi allergi (kromeksem) ved gjentagende hudkontakt.

HÅNDTERINGSVEILEDNING

Sørg for egnet avtrekksventilasjon ved maskiner og steder hvor det kan dannes støv. Vask hendene ofte og skift arbeidsklær etter behov.

LAGRINGSANVISNING

Oppbevares utilgjengelig for barn. Papirsekker lagres slik at de ikke kan revne. Lagres tørt, avskilt fra syrer. Ved oppbevaring på pall med ubrudd plast er holdbarheten 12 måneder. Lagringstiden får ikke overstige 6 måneder etter at platen er brutt.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Administrative normer:

maxit Tørrbetong B20

Ingrediens navn	CAS-nr	Tid	ppm	mg/m ³	År	Anm.
α-kvarts, totalstøv	14808-60-7	8 timer		0,3	2003	K
α-kvarts, respirabelt støv	14808-60-7	8 timer		0,1	2003	K
Totalstøv				10	2003	
Respirabelt støv				5	2003	

FOREBYGGENDE TILTAK

Sørg for god ventilasjon ved arbeid som fører til støvutvikling. Øyedyse skal finnes på arbeidsplassen.

ÅNDEDRETTSVERN

Støvfiltermaske type: Støvfilter P2 (for fint støv), ved arbeidsoperasjoner som medfører stor støvutvikling.

ØYEVERN

Unngå kontakt med øynene. Bruk støvtette vernebriller ved risiko for støvdannelse.

ARBEIDSHANSKER

Bruk hansker av motstandsdyktig materiale, f. eks.:

Neopren – Gjennomtrengingstid > 8 timer

Nitrilgummi – Gjennomtrengingstid > 8 timer

PVC – Gjennomtrengingstid > 8 timer

VERNEKLÆR / HUDBESKYTTELSE

Benytt langarmede verneklær som beskytter mot mulig hudkontakt. Ta bort og vask, også innvendig, all forurenset kledning og hansker før det tas i bruk igjen.

ANNEN INFORMASJON

Sementen er kromreduert, derfor er muligheten for kromallergi redusert. Personer med kromallergi bør likevel unngå kontakt med nye/nyblandet produkter som inneholder sement.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Tilstandsform:	Pulver.		
Farge:	Grå.		
Lukt:	Ingen lukt.		
Løselighet:	Herder med vann.	Bulkdensitet:	Ca. 1200 kg/m ³
Smelte/Frysepunkt:	Ikke relevant	Densitet:	Ikke relevant
Ekspløsjonsomr., %-%:	Ikke eksplosivt	Løselighet i vann:	Herder
Damptrykk:	Ikke relevant	Metningskons.:	
Dekomponeringstemp.:		Rel. tetth. i m. luft(l=1):	
pH løsning:		Kokepunkt:	Ikke relevant
Flammepunkt:	Ikke brennbar	pH konsentrat:	12-13 (utrørt i vann)
Molvekt:	Ikke relevant	Viskositet:	Ikke relevant
Tenntemperatur:	Ikke relevant	Luktgrense:	Luktfritt
Rel. damptetthet, (l=1):		Rel. fordampningshast.:	
Luftreaktiv:		Vannreaktiv:	Reagerer (herder)

10. STABILITET OG REAKTIVITET

STABILITET

Tørre sementprodukter må beskyttes mot fuktighet. Stabilt ved angitte lagringsbetingelser, lagringstid og håndtering.

MATERIALER SOM SKAL UNNGÅS

Reagerer med vann og herder.

FARLIGE SPALTNINGSPRODUKTER

Ingen.

ANNEN INFORMASJON

Holdes borte fra fuktighet.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

maxit Tørrbetong B20**GENERELT**

Støv fra produktet er kvartsholdig. Ved kontakt med vann dannes kalsiumhydroksid, som er etsende. Sementen er tilsatt jernsulfat som reduserer 6-verdig krom til 3-verdig. Risikoen for kromekssem er med dette vesentlig redusert.

INNÅNDING

Irriterer luftveiene.

HUDKONTAKT

Irriterer huden.

ØYEKONTAKT

Fare for alvorlig øyeskade.

SVELGING

Svelging i store mengder kan gi irritasjon av slimhinner i munn og svelg, spiserør og mage/tarm.

AKUTTE OG KRONISKE SKADEVIRKNINGER

Ofte gjentatt eksponering utover administrativ norm for støv har blitt sett i sammenheng med betennelse i nesens slimhinner og med hoste. Etter langvarig støveksponering er det risiko for utvikling av silikose.

ALLERGI

(Krom)allergisk eksem har forekommet etter langvarig hudkontakt, hyppigere ved kontakt med sement/vannblandinger enn tørr sement.

KREFT

Ikke kjent.

MUTAGENE EFFEKTER

Ikke kjent.

REPRODUKSJONSSKADE EFFEKTER

Ikke kjent.

12. OPPLYSNINGER OM MILJØFARE **NEDBRYTBARHET**

Ikke biologisk nedbrytbar.

AKKUMULERING

Ikke bioakkumulerbar.

ØKOTOKSITET

Økologiske skader er verken kjent eller forventet under normal bruk. Innblanding av (større mengder) sement i vann vil imidlertid øke vannets pH-verdi, noe som kan ha en viss virkning inntil konsentrasjonen i vannet fortynnes.

ANNEN INFORMASJON

Sementandelen reagerer med vann og herder til et fast stoff. Innblanding i vann vil øke vannets pH-verdi og derfor ha en viss virkning på livet i vann inntil vannet er fortennet/nøytralisert. Produktet anses ellers ikke å være giftig mot organismer.

13. FJERNING AV RESTER OG AVFALL **GENERELT**

Tørt materiale feies eller støvsuges opp. Unngå støvdannelse. Pulveret avhendes som farlig avfall i overensstemmelse med lokale og nasjonale forskrifter. Herdet materiale betraktes som byggavfall, og er normalt ikke farlig avfall.

AVFALLSGRUPPER

Mulig avfallskoder.

10 13 06	partikler og støv (unntatt 10 13 12 og 10 13 13)
10 13 14	betongavfall og betongslam

For tomemballasje

15 01 01	emballasje av papir og papp/kartong
----------	-------------------------------------

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

Sist endret: 18.04.2008

Internt nr.:

Erstatter dato: 04.07.2007

maxit Tørrbetong B20

Kjemikaliet er klassifisert som farlig gods:

 Ja Nei Ikke vurdert**ANNEN INFORMASJON**

Ikke farlig i forbindelse med transport under UN, IMO, ADR/RID og IATA/ICAO regler.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Fareklasse/Anm.

EF-Etikett:

 Ja Nei Ikke vurdert**SAMMENSETNING**

Portlandsement (10-30 %), Natursand (60-100%).

R-SETNINGER

R-37/38 Irriterer luftveiene og huden.

R-41 Fare for alvorlig øyeskade.

S-SETNINGER

S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn.

S-22 Unngå innånding av støv.

S-24/25 Unngå kontakt med huden og øynene.

S-26 Får man stoffet i øynene; skylk straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.

S-36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernhansker og vernebriller/ansiktsskjerm.

VED TILSETNING AV VANN VIL STOFFET VIRKE ETSSENDE PÅ HUD OG ØYNE.

REFERANSER

Norsk stoffliste 2005 (Statens forurensningstilsyn, Arbeidstilsynet, Direktoratet for brann- og elsikkerhet, Oljedirektoratet).

Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfæren (Arbeidstilsynet, best. nr. 361).

Transport av farlig gods: ADR, RID, IMDG, IATA.

Forskrift om klassifisering, merking m. v. av farlige kjemikalier, (2002).

Forskrift om farlig avfall (2004).

Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier. (Arbeidstilsynets forskrift av 19.12. 1997 nr. 1323 med endringer 30.07.2002).

16. ANDRE OPPLYSNINGER**LEVERANDØRENS BEMERKNINGER**

Om produktet bearbeides mekanisk etter at det er hardnet, utvikles det kvartsholdig støv.

Denne informasjon gjelder kun ovennevnte produkt, og behøver ikke nødvendigvis være gjeldende om produktet brukes sammen med et eller flere andre produkter, eller som del av en prosess.

Databladet er laget på basis av opplysninger gitt av produsenten. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjonen gitt i dette HMS-databladet blir lest og forstått av alle som bruker, behandler eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Endringer i pkt. merket med X.

LISTE OVER ALLE RELEVANTE RISIKOSETNINGER

Nr.	R-Setningstekst
R37/38	Irriterer luftveiene og huden.
R41	Fare for alvorlig øyeskade.
R43	Kan gi allergi ved hudkontakt.

UTGITT: 17.07.2008

maxit Tørrbetong B20**REVISJONSOVERSIKT**

Versjon	Rev.dato	Ansvarlig	Endringer
001	14/01/2003	TAH/Optiroc as	Oppdatert nye regler
002	10/02/2004	TAH/Optiroc as	Justert sammensetning, innført adm. norm, oppdatert referanselisten
003	31/10/2005	CEB/maxit as	Firmanavn, kromreduksjon, hanskeopplysning
004	04/07/2007	TAH/maxit as	Oppdatert fare v/øyekontakt, holdbarhetstid, adm. norm, avfall, S-setninger, etsefare v/vanntilsetning og referanser
005	18/04/2008	TAH/maxit as	Innført NOBB-nr. Byttet om pkt. 2 og 3. Oppdatert spill og avfallshåndtering.